

Paulini Dakani-Jaura Romalani

¹ Paulus, Jesuni Christuni mili, Apostel matja karkana, ninaia Nulia mulkana wonti Godaia ngantjani jaurundru,

² Ninapini Nulia ngopera talpadakana wonti Prophetali nunkanali jaura kulikirini,

³ Nunkani Ngatamurandru, Nauja Davidani ngatamurandru dankana wonti palkujeli,

⁴ Ninaia Nulia kurana wonti Godaia Ngatamura ngurulani nganala Jaola kulikirilali naria jiritjinandru, Jesus Christus ngaianani Kaparan-dru,

⁵ Nunkangundru ngaiani manina wonti manju ja Apostel ngamalkijiribani morlalu ngundrani pankinaia kana ko warupotuni, nunkani talaia;

⁶ Tanangundru bakana jura Jesuni Christuni kalkalkanila nganai:

⁷ Pratjanani Romala nakalani, Godaia ngant-jalu wolarani, karkani kulikirilani: Manju jurangu nganaiatimai, ja murla Goda ngaianani Ngaperandru ja kapara Jesu Christungundru.

⁸ Ngopera ngato Goda ngakani Jesungu Christungundru jurakokala wapaia jurangu prat-janandru, ngangau jurani morlalu ngundrani tinkari pantjiai mita maruni.

⁹ Ngangau tinkari ngankanietja ngakani Goda nganai, nunkangu ngani mili ngamai ngakani

jaoiani nunkanaia Ngatamuraia ngantjani jaurani, worderu ngato jurana milingeru ngundrai,

¹⁰ Ja milingeru ngatjinali ngakanali wonki ngatjiai, ngato pota kulno Godaia jertapaterinani manjurinanto jurangu wokarala.

¹¹ Ngangau ngani wolkareli nganai jurana najila, ngangau ngato jurangu Joalaia manjuja poto palpa jinkinanto jurai ngururinanto;

¹² Nulupini wondrai, jurangunto jela ngamalkijiribamalinanto ngaiananali morlalu ngundranali, juranali ja ngakanali.

¹³ Ngani wata jertapateriai jurangu kurukurumalkala, ngatata worajai, ngato pota marapu ngundrana warai jurangu wokarala, — ja kararielu ngato ngandrawalkana warai — ngangau ngato tandra palpa bakana jurangu ngamalkananto, worderu bakana kana koni paruparu.

¹⁴ Griekalani ja bakana tulani, kirini ja patipatini ngani wilpa nganai.

¹⁵ Jeruja ngani munta jertapateriai bakana jurangu, tanangu Romani, ngantjani jaura kaukaubala,

¹⁶ Ngangau ngani wata nintali nganai Christuni ngantjani jaurandru; ngangau nauja Godaia ngurula kulno nganai kulkanilaia pratjanani, tanali morlalu ngundrai, ngopera Juda, kanani ja bakana Griekalani.

¹⁷ Ngangau Godaia talkula nunkangu tinkari pantjiai morlalu ngundranandru morlalu ngundrania, worderu bakana dakanala parai: “Talkulali morlalu ngundranandru tepirila nganai.”

18 Ngangau Godaia tiri pariwilpandru tinkari nganai kanaia Godaia ngankana panini ja talku ngankana panini pratjanani, tanali morlaluta talku ngankana panieli ngandrawalkai,

19 Jendrangundruja, ngangau Godaia ngujamani tanangu tinkari nganai, ngangau Godali jenia tanangu tinkari ngankana wonti.

20 Ngangau tanali nunkani kurukuru mita pantjinandru nunkani ngankanani kantji jeribaka najiai: Nunkani nguralia ngurula ja bakana nunkani Godaia, ngangau tana, wata jata jatalkaterini ngamalkananto,

21 Jendrangundruja, ngangau tanali Goda matja ngujamana, ninaia wata Goda jeribaka pirna ngankanala kara, jurakokanala kara; a-ai, tana tanani ngundranani tjautjau pantjinala, ja tanani ngara patipati ngalpuru pantjinala,

22 Tana pirna ngundraterinani kiri nganala, tana jirijiri pantjinala.

23 Ja tanali nguralia Godaia pirnala karitjnalkanala nmudlaia mudlamalka jeri mudani kanandru, ja paiandru, ja tidna mandrumandruja ngantindru, ja tjutjundru.

24 Jendrangundruja Godali tanana bakana jinkinala tanani ngaraia milkirinani murumuruja; ngangau tana munta palku ninta pani ngankijiribamalinala:

25 Tana Godaia morlaluta karitjimalkijiribaminalala jedinaia, ja tana pirna ngundranala ja mili ngamanala pantjimanu potuni Pantjimanipirnangu, nunkangu pirnala ngauaiatimai ngurali. Amen.

26 Jendrangundruja Godali tanana jinkinala ninta pania milkirinaia. Ja tanani widlali kartijimalkanala danimalini talku wata talkuja.

27 Jeruja bakana materiali, widlani danimalini talku worani patanala, ja jerkijiribaminalala tanani milkirinani, ja materiali ninta pani ngankijiribamalinala, ja kalala talku tanani tjikatjikandru muntali maninala,

28 Ja worderu tanali Goda wata pirna ngundranala ninaia ngujamanali patala, jeruja Godali tanana jinkinala ngundrana bakuja jenia ngankala, mina wata talku nganai.

29 Tana manamiri nganai talku ngankana panieli, palakantjieli, tjikatjikajeli, ngukingukipaterinali, madlentjali, milkirina manamirieli, nari nandranali, jatamalinali, jedibanali, ngajingajirinali,

30 Talpawonkijiribamalinietja, kuringulkuterkanietja, Goda ngirkibanietja, ngirkibanietja, pirna ngundraterinietja, kaukaubaterinietja, madlentji ngundranietja, ngaperani ja ngandrini delkinietja,

31 Patipatiertja, jaura wokaribanietja, ngantjani panietja, dilpanietja, watakalamiltjamiltjarinietja,

32 Tanali Godaia talkula ngujamai: Tanali jenia ngankai kalala nari maninanto; tanali wata windri jenia ngankai, a-ai, tanali bakana tanana talku dikai, tanali jenia ngankai.

2

1 Jendrangundruja jidni ngandandariai jatajatalkaterila, kanajai, worana jidni nganai, nau

kalala ngundrai; ngangau nunkangu, minani jundru nguruni kalala ngundrai, jundru muntali kalala, ngankateriai; ngangau jundru jenia muntali ngankai, jidni kalala kuranietjajai!

2 Ngaiani milkila, Godaia kalala morlalu nganai tananu, tanali jenia ngankai.

3 Jundru jeruja ngundrai, kanajai, jundru tanangu kalala ngundrai, tanali jenia ngankai, ja tanangu jeribaka jundru muntali ngankai, jidni Godaia kalalandru japa mindrila nganai?

4 Jundru nunkanaia, ngumulaia, ja nunkanaia manjulaia ja nunkanaia kalkanilaia pota pirna waka ngundrai kara, ngangau jundru bulu ngujamai, Godaia ngumulali jidna madlentjandru karitjinaia parumai?

5 Jinkani ngurungurundru, ja jinkani ngara burkali panindru jundru muntali tirila kampai tiriuaia ditjia, ja Godaia kalala wondraterinaia ditjia,

6 Nulia pratjanani kalala jinkila nganai tanani ngankanandru.

7 Tanangu, tana wonki nganai ngankana ngumuni, ja nguraia ja pirlala ja mudani panila wontiai: Tepi ngurali;

8 Tanangu, tanali ngara kaldri nganai, ja morlalulani delkiai, ja ngankana talku panini wodatarana ngamai: Tiri ja manju pani.

9 Ketjaketjana ja japa kana mungara, pratjanani, tanali madlentji ngankai; ngopera Juda kanani ja bakana Grieka kanani;

¹⁰ Ngurula ja pirnala ja murla pratjanani, tanali ngumu ngankai; ngopera, Juda kanani ja bakana Grieka kanani.

¹¹ Ngaugau Godali kana mudla wata ngundrai.

¹² Ngangau jeruntjajeli jirijiribani jaura panini madlentji ngankana warai, tana bakana jirijiribani jaura panini tintaterila nganai; ja jeruntjajeli jirijiribani jaurantali madlentji ngankana warai, tanali bakana jirijiribani jaurali kalala manila nganai.

¹³ Ngangau wata jirijiribani jauraia ngarani-
etja Godani talku nganai, a-ai, jirijiribani jauraia
ngankanietja talku pantjila nganai.

¹⁴ Ngangau kana kojeli, tanali jirijiribani
jaura pani ngamalkai, muntali jirijiribani jauraia
ngankana ngankananani, jeruja tanapini, tanali
wata jirijiribani jaura ngamalkai, munta jirijiribani
jaura nganai,

¹⁵ Ngangau tanali wondrai, jirijiribani
jauraia ngankana tanangu ngarani dakana
parai, ja bakana tanani ngaraia, ngaialali
jenia jela tinkari ngankai, ja bakana
tanani ngundrani ngulkuterkijiribamaliai ja
jurajuralkijiribamaliai.

¹⁶ Nunkangupini ditjini, Godali kanaia kurukuru-
rulani kalala jinkila nganai, Jesu Christujeli,
ngakani ngantjani jaurundru.

¹⁷ Mai, jundru tala ngamalkai “Juda kana” ja
jirijiribani jaurani ngara ngamai, ja Godandru
jurakokateriai,

¹⁸ Ja nunkani jertapaterina ngujamai, ja ngan-
gau jidni jirijiribani jaurandru ngujangujara

manina, jundru wontjai mina morla ngumu nganai ngankala;

¹⁹ Ja muntali morlalu ngundrai butjuja paltowondranietja nganala, ja praitji tanangu ngalpurani,

²⁰ Patipatia pirna ngankanietja, ja koja ngujangujara jinkinietja, ngangau jundru ngujangujamaia ja morlalulaia malka jirijiribani jaurani ngamalkai.

²¹ Jundru kulnuni ngujangujara jinkiai, ja muntali wata ngujangujara jinkiteriai? Jundru jaura jinkiai: Wata kurieli maniamai, ja jundru kurieli maniai?

²² Jidni jatai: Wata pinta wokaribamai, ja jundru pinta wokaribai? Jidni muramurandru dulkumarai, ja Godangundru watawatali maniai, mina nunkani nganai?

²³ Jundru jirijiribani jaurandru pirna ngundrateriai, ja Goda jirijiribani jauraia dankaranali waka ngundrai?

²⁴ “Ngangau njurangundru kana kojeli Godaia tala ngirkibai,” worderu dakanala parai.

²⁵ Ngangau karuwalila ngumu nganai, jidni jirijiribani jaurani pakinani; jidni Godaia jirijiribani jauraia dankaranietja ngananani, jinkani karuwalila pani pantjina warai.

²⁶ Karuwalila pani jirijiribani jauraia talkula ngamalkanani, nunkani karuwalila pani wata nunkangu karuwalila pantjila nganai?

²⁷ Ja jenipara karuwalila pani, nau jirijiribani jaura ngamalkanani, jinkangu kalala jinkila nganai, ngangau jidni jaura malkanto ja

karuwalilanto jirijiribani jauraia dankaranietja nganai.

²⁸ Ngangau wata naupini Juda kana nganai, nau tokuni Juda kana nganai; ja nau wata karuwalila nganai, nau palkuni pantjiai,

²⁹ A-ai, naupini Juda kana nganai, nau mandrani jenipara nganai, ja ngaraia karuwalila Jaolali pantjiai, wata jaura malkali, nina wata kanali jurakokai, a-ai, Godali.

3

¹ Mina Juda kanali morla ngamalkai kara, minani karuwalila ngumu nganai kara?

² Kau, marapu, nguja pratjanani. Ngopera, ngangau tanali manina wonti, mina Godali kaukaubana wonti.

³ Ngangau jenia baku nganai, palpa matja gilbarinani; tanani gilbarinali Godaia morlaluta palimananto?

⁴ A-ai! jenia parananto: Goda morlalu nganai, ja kana warupoto jedikantji; worderu dakanala parai: “Jidni jinkani jaurali talku pantjinanto, ja kalala maninani Jundru kalalu ngankananto.”

⁵ Ngaianani talkula pani Godaia talkula wonderatinani, mina ngaiani jatananto? Goda talkula pani nganai kara, Nauja tiririnani? Kana jeribaka ngani jatai.

⁶ A-ai! worderu Goda ngurunguru nganananto mitalani kalala jinkila?

⁷ Ngangau Godaia, morlaluta ngakani jedinali manainiri pantjinani nunkani pirnalaia; minandru ngato ngadani kana madlentjali jeribaka kalala maninanto?

⁸ Ngaiani wata jeruja ngankananto, worderu tanali ngaianina ngirkibai, ja worderu palpa jatai, ngaiani kaukaubai: “Ngaiani madlentji ngankananto, ngangau ngumula dukananto”? Tanani kalala talku nganai.

⁹ Mina karari? Ngaiani ngumula morla ngamalkai? Pani. Ngangau ngaiani ngopera wonderana warai, Juda kana ja Grieka kana pratjana madlentjani ngamai.

¹⁰ Worderu dakanala parai: “Wata kulno talku nganai, a-ai, wata kulno.

¹¹ Wata kulno kiri nganai, wata kumujeli Goda wontila wapaia.

¹² Pratjana delkina warai, pratjana madlentji pantjina warai. Wata kulno nganai, nulu ngumu ngankai, a-ai, wata kulno.”

¹³ “Tanani jerkala narikutu nganai, tanali talielie jedibai.” “Wiparaia naria kaldri tanangu manamimini parai.”

¹⁴ “Tanani mana jaura madlentjali ja kaldrieli manainiri nganai.”

¹⁵ “Tanani tidna mindriai kumari nangala;

¹⁶ Tjautjau ja ketjaketjana tanani paltuni nganai;

¹⁷ Ja murlaia paito tanali wata ngujamana warai.”

¹⁸ “Godangundru japali wata tanangu milkini nganai.”

¹⁹ Ngaiani milkila, pratjana, mina jirijiribani jaura jatai, jenia nauja tanangu jatai, tana jirijiribani jaurani ngamai; ngangau mana pratjana ngapurinanto, ja mita maru Godangu wilpanto ngañananto.

20 Ngangau jirijiribani jauraia ngankanandru palku pani nunkangu talku pantjila nganai; ngangau jirijiribani jaurandru madlentjaia ngujamana wokarai.

21 Karari jirijiribani jaura panini Godaia talkula tinkari pantjina warai,, nina jirijiribani jaurali ja Prophetali morlalu kurai:

22 Godaia talkula Jesungu Christungu morlalu ngundranali pratjanani ja pratjanaia nganai, tanali morlalu ngundrai, ngangau pilkipilki wata parai,

23 Ngangau pratjanali madlentji ngankai, ja Godaia pirlala wata ngamalkai,

24 Jeruja tana talku pantjai baku nunkani manjujeli kulkanandru, nau Jesungu Christungu nganai,

25 Ninaia Godali kurana wonti murlali ngankana poto ngumu morlalu ngundranali nunkani kumarani, nunkani talkula wondraterila, ngangau madlentji, ngopera matja pantjina, bulu najinanto Godaia nianjuni,

26 Nunkani talkula karari miljarani wondraterila; Nauja munta talku nganananto, ja nina talku ngangananto, nulu Jesungu Christungu morlalu ngundrai.

27 Woderi jurakokaterina nganai? Nauja mudai. Mina jirijiribani jaurali? Ngankanaia? A-ai, windri morlalu ngundranaia jirijiribani jaurali.

28 Ngaiani ngundrai, kana talku pantjai morlalu ngundranali, wata jirijiribani jaura nganganali.

²⁹ Goda kara windri Juda kanaia Goda nganai?
Ja wata Nauja bakana kana koja? Kau, bakana
kana koja;

³⁰ Goda windri Kulno nganai, Nulia talku
ngankai karuwalilali morlalu ngundranali, ja
karuwalila panieli morlalu ngundranali.

³¹ Ngaiani jirijiribani jaura worarai morlalu
ngundranali? A-ai, ngaiani jirijiribani jaura
terkibai.

4

¹ Mina ngaiani jatananto, Abraham ngaperi
ngaianani patana wonti palkujeli?

² Abraham talku pantjinani nganganalni, jeruja
nau jurakokaterinanto, kalitakali Godangu.

³ Ngangau mina Godaia jaura jatai? “Abra-
hamali Godangu morlalu ngundrana wonti, ja
jenia Nulia nunkangu tal kulani ngokana wonti.”

⁴ Nunkangu, nulu nganganandru (kalala
ngundrai,) nulu kalala manila nganai wata
manjundru, a-ai, jutjulandru;

⁵ Nunkangu, nulu wata nganganandru (kalala)
ngundrai, windri morlalu ngundrai nunkangu,
Nulia kana Goda panini talku dikai, nunkangu
Nulia nunkani morlalu ngundrana talkulani
ngokala nganai.

⁶ Worderu bakana Davidali kanaia tepiju-
rakokani jatai, tanangu Godali talkula ngokai
ngankana panini:

⁷ “Murlalipirna tanapini nganai, tanangu Nulia
ngankana talku pani worana warai, ja tanangu
Nulia madlentji walpadakana warai;

8 Murlalipirna naupini kana nunkangu kapara madlentji wata ngokai.”

9 Naupini tepijurakokani karuwalilani parai kara, bakana karuwalila panini kara? Ngangau ngaiani jatai: Nulia Abrahamani morlalu ngundrana talkulani ngokana wonti.

10 Worderu Nulia nina nunkangu ngokana wonti? Nau karuwalilani nganana wonti kara, karuwalila panini kara? Wata karuwalilani, a-ai, karuwalila panini.

11 Ja malka nulu manina wonti karuwalilaia morlalu ngundranaia, malka morlalu talkulaia, nina nulu karuwalila panini ngamalkana wonti, ngangau nau ngaperi nganananto tanangu pratjanani, tanali morlalu ngundrai karuwalila panini, ngangau Nulia bakana tanangu talkula ngokananto.

12 Ja bakana karuwalilaia ngaperi, wata windri tanani, tana karuwalila nganai, a-ai, bakana tanani, tana ngaianani ngaperaia Abrahamani tidnani karipateriai morlalu ngundranani, nina nulu karuwalila panini ngamalkana wonti.

13 Ngangau wata jirijiribani jaurali Abrahamang kara nunkani ngatamurani kara talpadakani jaura pantjina wonti, nau mita maruja maratunka maninietja nganananto, a-ai, morlalu ngundranaia talkulali.

14 Ngangau tana jirijiribani jaurali maratunka maninietja ngananani, ngadani morlalu ngundrana baku nganai, ja talpadakani jaura mudana warai.

¹⁵ Ngangau jirijiribani jaurali tiri ngankai, ngangau woderi jirijiribani jaura pani nganai, naka bakana dankarana pani nganai.

¹⁶ Jendrangundruja: Talkula morlalu ngundranandru wokarananto, ngangau nau manjundru nganananto, ja talpadakani jaura ngurunguru parananto mili pratjanani, wata windri nunkangu, nau jirijiribani jaurandru, a-ai bakana nunkangu, nau Abrahamani morlalu ngundranandru nganai, nau ngaiananaia pratjanaia ngaperi nganai.

¹⁷ Worderu dakanala parai: “Kana wolara marapuja ngaperi ngato jidnana kurana wonti,” Godangu, nunkangu nulu morlalu ngundrana wonti, Nulia narila tepi ngankai, ja, nina pani ngananani karkai, kantji ngananani jeribaka.

¹⁸ Ja nulu kalkanandru kalkanaia morlalu ngundrana wonti, ngangau nau kana wolara marapuja ngaperi pantjinanto, nunkangupini jaurandru: “Jeruja mili wolara jinkani nganala nganai.”

¹⁹ Ja nau wata walturina wonti morlalu ngundrala, bakana wata palku nunkani, nau nari jeribaka, ngundrana wonti, nau ngampu kil-pawoldra 100 nganana wonti, bakana wata Sarananka mandra nari jeribaka.

²⁰ Godaia talpadakani jaurani nau wata mangangaukana wonti wata morlalu ngundranali, a-ai, nau ngurunguru pantjina wonti morlalu ngundranali, ja Goda pirnala jinkina wonti,

²¹ Ja nau morlalu milkila nganana wonti, mina Nulia talpadakana wonti, jenia ngankala Nauja bakana ngurunguru nganai.

22 Jendrangundruja Nulia jenia nunkangu talkulani ngokana wonti.

23 Wata windri nunkangundru jenia dakana parai, Nulia jenia nunkangu ngokana wonti:

24 A-ai, bakana ngaianingundru, tanangu Nulia jenia ngokananto, tanali morlalu ngundrai nunkangu, Nulia Kapara ngaianani Jesus narindru jiritjibana wonti.

25 Ninaia Nulia jinkina wonti ngaianani dankarandru, ja jiritjibana wonti ngaianani talkulandru.

5

1 Ngangau ngaiani talku pantjina warai morlalu ngundranali, jeruja ngaiani murla ngamalkai Godangu ngaianani Kapara Jesu Christungundru,

2 Nunkangundru ngaiani bakana mana ngamalkai morlalu ngundranali nunkangupini manjuja, nunkangu ngaiani terkala wapai, ja ngaiani jurakokateriai kalkaterinandru Godaia pirnalaia.

3 Wata windri jenia, a-ai, ngaiani bakana jurakokateriai ketjaketjanandru, ngangau ngaiani milkila, ketjaketjanali tataura, ngankai,

4 Tataurali wonki nganana, ja wonkieli kalkaterina.

5 Kalkaterinali wata nintali ngankai, ngangau Godaia ngantjana ngaianingu ngarani matja nangana Jaola, kulikirieli, Nulia ngaianingu matja jinkina.

⁶ Ngangau bakana Clirstus, ngaiani walto ngananani, miljaru talkuni kana Goda panini palina wonti.

⁷ Ngangau wata kulno kara kana talkuni paliae; kana ngumuni kulnujeli kara wontjai palila,

⁸ Godali ngantjana nunkani ngaianingu wonderateriai; ngangau jendranguta, ngaiani madlentji ngananani, Christus ngaianingundru palina wonti,

⁹ Worderuntja morla ngaiani, matja talku pantjina kumarali nunkanali, nunkangundru kulkani manila nganai tirilandru.

¹⁰ Ngangau ngaiani, matja talpala nganana, Godani kulnukulnuni pantjinani nunkanaia ngatamuraia narindru; worderuntja morla, ngaiani matja mandumandurina, kulkani manila nganai nunkani tepindru.

¹¹ Wata windri jenia, a-ai, ngaiani bakana jurakokateriai Godaia, ngaianani Kapara Jesungu Christungundru, nunkangundru ngaiani karari mandumandurini maninala.

¹² Jendrangundruja, worderu kana kulnundru madlentji mitalani wirina wonti ja madlentjandru nari, ja jeruja kanani warupotuni nari palkingana wonti, ngangau warupotujeli madlentji ngankana wonti.

¹³ Ngangau jirijiribani jaurajelu mitani madlentji nganana wonti; windri Nulia madlentji wata ngokai jirijiribani jaura pani paranani.

¹⁴ Ja narilali Adamangundru Mosingulu ngurula ngamalkana wonti bakana tanangu, tanali wata madlentji ngankana wonti Adamani

dankaranali jeribaka, naupini malka ngopera nganai nunkangupini, Nauja, wokarananto.

¹⁵ Windri dankarana wata manjuja potuni jeribaka nganai. Ngangau kulnuja dankaranandru marapu palinani; jeruja Godaia manjulali ja poto kana kulnuja Jesu Christuni manjulani marapu ja witjibana wonti.

¹⁶ Jeruja bakana murlaia poto wata kulnundru wokarai, nulu madlentji ngankana wonti. Kau, kalala kurana dankarana kulnundru wokarai kalalajelu, ja manjuja poto dankarana marapundru wokarai talkulanilu.

¹⁷ Kulnuja dankaranandru narieli ngurula ngamalkanani kulnundru; worderu morla tanalipini, tanali manjula manamiri ja talkulaia poto maninala, tepini ngurula nganiaikala nganai kulnundru Jesus Christungundru.

¹⁸ Jeruja: Worderu dankarana kulnundru dankarana wokarana wonti kalalaia; jeruja bakana talkula kulnundru talkula wokarai kana warupotu ja tepia talkulaia.

¹⁹ Ngangau worderu kana kulnuja delkinandru marapu kana madlentji pantjina wonti, jeruja bakana kulnuja pankinandru marapu kana talku pantjiai.

²⁰ Jirijiribani jaurali jenina wonti, ngangau dankarana morla pirnarinanto. Woderi madlentji matja pirnarina, naka manjula morla pirnarai.

²¹ Ngangau, worderu madlentjali ngurula ngamalkana wonti naria, jeruja bakana manjulali ngurula ngamalkananto talkulandru tepi nguralia, Jesu Christujeli ngaianani Kaparandru.

6

¹ Mina ngaiani jatananto? Ngaiani madlentjani wonki ngamananto, ngangau manju pirnari-nanto?

² A-ai. Ngaiani madlentjani matja palina, worderu ngaiani morla nunkangupini uga-mananto?

(Dakani jaura G. D. 6 Trinitatis)

³ Jura wata ngujamai kara, pratjana, ngaiani multibanila maninala Jesungu Christungu, nunkani narini multibanila maninala?

⁴ Ngaiani jeruja nunkangunto todina wonti multibanalili naria, ngangau, worderu Cliristus matja jiritjibana narindru Ngaperala pirnalali, jeruja bakana ngaiani tepi marram wirarinanto.

⁵ Ngangau ngaiani matja mandramalina nunkani narieli jela, jeruja ngaiani bakana jenia nganala nganai tepi terkakanani.

⁶ Ngaiani ngujamai, ngaianani kana tunka jela kunarkuni katibanala, ngangau madlentjaia palku teribana mudananto, ngaiani wata morla madlentjaia mili nganananto.

⁷ Ngangau worana palina warai, nau talku nganai madlentjandru.

⁸ Ngaiani Christungunto matja palinani, jeruja ngaiani morlalu ngundrai, ngaiani bakana nunkangunto tepi ngamala nganai;

⁹ Ngangau ngaiani milkila, Cliristus narindru matja jiritjibana wata morla palila nganai; narieli nunkangu wata morla ngurula ngamalkai.

¹⁰ Ngangau narieli nunkanali Nauja madlentjani palina wonti pota kulno; tepieli nimkanali Nauja Godani tepi nganai.

11 Jeruja bakana jura munta nari ngundrate-rianau madlentjani, ja tepi Godani Christungu Jesungu Kaparani ngaianananani.

12 Jeruja madlentjajeli wata morla jurangu naria palkuni ngurula ngamalkaiatimai, nunkangu wadatarana ngamala, nunkani milkirinalani.

13 Bakana jurani palku buru wata talku pania poto madlentjani jinkiterianau, a-ai, Godani munta jinkiterianau jenipara jeribaka, tana narindru matja tepirina, ja jurani palku buru talkulaia poto Godani.

14 Ngangau madlentji jurangu wata ngurula ngamalkala nganai, ngangau jura wata morla jirijiribani jaurani, a-ai, manjulani ngamai.

15 Worderu karari? Ngaiani madlentji ngangananto, ngangau ngaiani wata morla jirijiribani jaurani, a-ai, manjulani ngamai? A-ai.

16 Jura wata milkila, jura munta mili jinkiteriani pankinaia, jura nunkanipini mili nganai, nunkangu jura pankiai madlentjani naria kara, pankinani talkulaia kara?

17 Godani jurakokana nganaiatimai, jura madlentjaja mili matja ngananala ja karari ngarali pankiai ngujangujaraia malkani, nauja jurangu matja jinkina.

18 Jura madlentjandru matja kurakana, ja talkulaia mili matja ngankana.

(Dakani jaura G. D. 7 Trinitatis)

19 Kana jeribaka jaurali ngani jatai jurani palku waltowaltundru. Worderu jura palku

buru jinkiterina wonti murumuruja mili ja tjikatjika tjikatjikaia, jeruja karari bakana jurani palku buru jinkiterianau talkulaia mili kulikirilaia.

²⁰ Ngangau jendranguta jura madlentjaia mili ngananala, jura kurakanila ngananala talkulaia.

²¹ Mina tandra jura jendranguta ngamalkana wonti? Jenipara, tanangundru jura karari nintali nganai; ngangau tanani mudani nari nganai.

²² Ja karari, jura madlentjandru matja kurakana, ja matja mili ngankana Godaia, jura tandra jurani ngamalkai kulikirilaia, ja mudani malka: Tepi ngurali.

²³ Ngangau madlentjaia kalala nari nganai; Godaia manjuja poto tepi ngurali Christu Jesu ngaianganani Kaparani.

7

¹ Jura ko nganai, ngatata worajai, — ngangau ngato jeniparani kaukaubai, tanali jirijiribani jaura ngujamai — jirijiribani jaurali kanani ngurula ngamalkai, jeruntjaia ditji nau tepiriai?

² Ngangau widla, materani matja noa jinkina, jirijiribani jaurali materani matja workamandrana, nau tepi ngananani; materi matja palinani, nandru materiai jirijiribani jaurandru matja kurakana.

³ Jeruja tanali nana, materi tepi ngamanani, pinta wokaribanietja dikala nganai, nandru materi nguru patanani; materi matja palinani, nandru jirijiribani jaurandru matja kurakana, nani wata pinta wokaribanietja nganananto, nandru materi nguru patanani.

4 Jeruja, ngatata worajai! bakana jura jiri-jiribani jaurani nari nganai Christuni palkundru, ngangau jura kulno nguruni pantjinanto, nunkangu, ninaia Nulia narindru jiritjibana wonti, ngangau ngaiani Godangu tandra mandrananto.

5 Ngangau jendranguta ngaiani kana tunka matja nganana, madlentjaia jertapaterinali ngaianingu buruni ngankana wonti, jirijiribani jaurandru naringu tandra mandrala.

6 Karari jirijiribani jaurali ngaianina worani patana warai, ngangau ngaiani nunkangu palina warai, nulia ngaianina ngamalkijiribana warai, jeruja ngaiani Jaola marrani mili ngamai, ja wata morla dakani malka waruni.

7 Mina ngaiani karari jatananto? Jirijiribani jaura madlentji nganai? A-ai, madlentji ngato wata ngujamana warai, windri jirijiribani jaurali; ngangau ngato milkirinandru ko nganai, jirijiribani jaura wata jatanani: “Jidni wata milkiriamai.”

8 Madlentjali jirijiribani jaurandru ngana patana warai, ja ngakangu milkirina pratjana ngankana warai; ngangau jirijiribani jaura panini madlentji nari nganai.

9 Ngani waru tepi ngamana wonti jirijiribani jaura panini; jirijiribani jaura matja wokarana, madlentji tepirina wonti,

10 Ja ngani palina wonti; ja ngato manka-mankana wonti, naupini jirijiribani jaura, nauja tezia nganananto, ngakangu pantjina wonti naria.

11 Ngangau madlentjali ngana matja patana, ngana jedibana wonti jirijiribani jaurlali, ja nunkanali ngana nari ngankana wonti.

12 Ja jeruja jirijiribani jaura ja jirijiribani jaurlaia buru kulikiri ja talku ja ngumu nganai.

13 Naupini ngumula ngakangu naria pantjina wonti? A-ai, windri madlentji; ngangau nauja madlentji wondraterinanto madlentji, jendrangundruja, ngangau nauja ngumula ngakangu nari ngankai; ngangau madlentji morla manamiri madlentji pantjinanto jirijiribani jaurlali.

14 Ngangau ngaiani milkila, jirijiribani jaura Jaolandru nganai; ngani tunka nganai, madlentjani matja burungankana.

15 Ngangau mina ngato ngankai, jenia ngato wata ngujamai; ngangau wata jenia mina, ngani jertapateriai, ngato ngankai, a-ai, minani ngani kalakalariai, jenia ngato ngankai

16 Ngato jenia ngankanani, mina ngato wata jertapateriai, jeruja ngato morlalu kurai jirijiribani jaurlani, nauja ngumu nganai.

17 Jeruja wata morla ngato jenia ngankai, a-ai, madlentjali, nauja ngakangu nganai.

18 Ngangau ngani milkila, wata ngumula ngamai ngakangu, jenia wondrai ngakani palkuni; ngangau jertapaterini ngakangu matja parai, windri ngumulaia ngankana ngato wata mankamankai.

19 Ngangau ngumula, mina ngani jertapateriai, ninaia ngato wata ngankai; a-ai, madlentji, ninaia ngato wata ngantjai, ninaia ngato ngankai.

20 Ngato jenia ngankanani, mina ngani wata jertapateriai, jeruja wata morla ngato jenia ngankai, a-ai, madlentjali, nauja ngakangu parai.

21 Jeruja ngato jirijiribani jaura mankamankai ngakangu, ngato ngantjanani ngumu ngankala, madlentji ngakangu karakara parai.

22 Ngangau ngani Godaia jirijiribani jaurani mankiai kana marali;

23 Windri ngato jirijiribani jaura pilki ngakangu palku buruni najiai, nauja ngakani manuni jirijiribani jaurani tiririai, ja ngana dupudupu ngankai madlentjaia jirijiribani jauraia, naupini ngakangu palku buruni nganai.

24 Kana waltowaldo ngani! Warle ngana kul-kala nganai nunkangupini naria palkundru?

25 Ngato Goda jurakokala wapaia Jesungu Christtingundru ngaianani Kaparandru. Jeruja ngani munta manujeli Godaia jirijiribani jauraia mili nganai, windri palkujeli madlentjaia jiri-jiribani jauraia.

8

1 Karari kalala pani tanangu, tana Christungu Jesungu nganai, tana wata kana tunkani wirariai, a-ai, Jaolani.

2 Ngangau Jaolaia tepia jirijiribani jaurali Christungu Jesungu ngana madlentjaia ja naria jirijiribani jaurandru kurakana warai.

3 Ngangau mina jirijiribani jaura ngandandarina wonti, ngangau nauja walto nganana wonti palkujeli — Godali madlentji palkuni kalalu ngankana wonti, ngangau Nulia Ngatamura

nunkani jinpana wonti kana madlentji jeribaka ja madlentjandru,

⁴ Ngangau jirijiribani jauraia talkula nganingu manamiri pantjinanto, ngaiani wata kana tunkani wirariai, a-ai, Jaolani.

⁵ Ngangau tanana, tana kana tunkandru nganai, kana tunkaia poto ngundrai, ja tanana, tana Jaolandru nganai, Jaolaia poto ngundrai.

⁶ Kana tunkaia ngundrana nari nganai; Jaolaia ngundrana tepi ja murla nganai.

⁷ Ngangau kana tunkaia ngundrana Godani talpala nganai; ngangau nauja Godaia jirijiribani jaurani wata wodatarana ngamai; ja jenia bakana ngandandariai.

⁸ Tana kana tunkani nganai, tanana Godali ngandandariai ngantjala.

⁹ Jura wata kana tunkani nganai, a-ai, Jaolani, Godaia Jaola jurangu ngamanani; worana Christuni Jaola wata ngamalkanani, nau wata nunkanina nganai.

¹⁰ Christus jurangu ngananani, palku matja nari nganai madlentjandru; ja jaola tepi nganai talkulandru.

¹¹ Nunkanipini Jaola, Nulia Jesus narindru jiritjibana wonti, jurangu ngamanani, jeruja Nulia, Nulia Cliristus narindru jiritjibana wonti, bakana jurana naria palku tepi ngankala nganai nunkani Jaolali, Nauja jurangu ngamai.

(Dakani jaura G. D. 8 Trinitatis)

¹² Jeruja ngatata worajai! ngaiani poto wilpanto nganai, wata kana tunkaia, kana tunkani wirarila;

13 Ngangau jura kana tunkani wirarinani, jura palinani, jura Jaolali kana tunkaia mangini nari ngankananani, jura tepirinani.

14 Ngangau pratjanali, tanali Godaia Jaolali wiralkai, tananapini Godaia kupa nganai.

15 Ngangau wata milia Jaola jura maninala nakaldra japaia, a-ai, kupaia Jaola jura maninala, nunkangundru ngaiani karkai: “Abba, Ngape-riai!”

16 Nulupini Jaolali tinkari ngankai ngaianini Jaolani, ngaiani Godaia kupa nganai.

17 Ngaiani kupa ngananani, jeruja bakana maratunka maninietja, kau, Godaia maratunka maninietja, Christuni jelamaratunka maninietja; ngaiani nunkangunto ketjaketjanani, ngaiani bakana nunkangunto pirnarinani.

(Dakani jaura G. D. 4 Trinitatis)

18 Ngangau ngato ngundrai, nunkanipini karari ditjia ketjaketjana panila nganai jenipara pirnalani, nina Nulia ngaianingu tinkari ngankala nganai.

19 Ngangau pantjimanila wolkareli kalkani kalkateriai Godaia kupaia tinkari ngankanaia.

20 Ngangau pantjimanila Nulia worarijiribana wonti madlentji ngankanaia, wata munta jertapaterinali, a-ai, nunkangundru, Nulia tanana worarijiribana wonti kalkanilaia.

21 Ngangau Nulia bakana pantjimanila kurakala nganai mudani mili ngamanandru Godaia kupaia pirnalaia kurakanilaia.

22 Ngangau ngaiani milkila, pantjimanila warupoto jela kidakidai ja jela dankani ketjaket-jana ketjaketjai kararielu.

23 Ja wata windri tana, a-ai, bakana ngaiani muntali ngaiani Jaolali ngopera tandra maninala, bakana ngaiani munta kidakidai ngrianingu, ja kalkai Godaia kupaia, ja bakana ngaianini palku kulkanilaia.

24 Ngangau Nulia ngaianina murlali ngankana warai kalkanilani. Jenipara kalkanila, nina tanali najiai, wata kalkanila nganai; ngangau minanina kulnujeli najiai, minandru nulu morla kalkai?

25 Ngaiani jenipara kalkanani, mina ngaiani wata najiai, jeruja ngaiani nina manjujeli kalkai.

26 Jeruja bakana Jaolali ngaianini waltowaltuni marangokai. Ngangau ngaiani ko, mina ngaiani ngatjinanto, nina ngamalkala; windri Jaolali muntali ngaianingu jurajuralkai wolkareli ngatjinali, morla pirna jaurali.

27 Nulupini, Nulia ngara wontjai, milkila, mina Jaolaia ngundrana nganai, ngangau Nulia kana kulikirini jurajuralkai, worderu Godali ngantjai.

(Dakani jaura Jakobuni ditjini)

28 Ngaiiani milkila, tanangu, tanali Goda nganjai, warupoto marangokai ngumuja, tanangu, tanana Nulia ngoperajertapaterinandru karkana wonti.

29 Ngangau tanana, Nulia ngopera ngujamaa wonti, tanana Nulia bakana ngopera kurana wonti, tana nunkani Ngatamuraia mudla

jeribaka nganananto, ngangau Nauja Ngoperala nganananto ngatata marapuni.

³⁰ Tanana Nulia ngopera kurana wonti, tanana Nulia bakana karkana wonti; ja tanana Nulia karkana wonti, tanana Nulia bakana talku karkana wonti; tanana Nulia talku dikana wonti, tanana Nulia bakana pirna ngankana wonti.

³¹ Mina ngaiani nunkangundru jatananto? Goda ngaianingunto ngananani, worana ngaianingu talpala?

³² Nulia nunkani Ngatamura wata kulkana wonti, a-ai, ninaia ngaianingu pratjanani jinkina wonti; worderu Nulia nunkangunto wata ngaianingu warupoto bakujeli jinkinanto?

³³ Worana Godaia kalkalkanilani ngulkuterkala nganai? Goda nganai, Nulia talku dikai,

³⁴ Worana tanangu kalala jinkila nganai? Cliristus nganai, Nauja palina wonti, ja morla, ninaia Nulia bakana jiritjibana wonti, Nauja bakana Godaia ngunarani nganai, ja ngaianina jurajuralkai.

³⁵ Warle ngaianina Christuja ngantjanandru puntibananto? Ketjaketjanali kara, japali kara, tirikaripaterinali kara, mauali kara, balujeli kara, jupanali kara, mardakirrali kara?

³⁶ Worderu dakanala parai: “Jinkangundru tanali ngaianina ditjiwirdi nari ngankai, tanali ngaianina ngundrai nandrani tjipti jeribaka.”

³⁷ Tanangupini warupotuni ngaiani pirna kalalu ngankai, nunkangundru, Nulia ngaianina ngantjana wonti.

38 Ngangau ngato morlalu ngundrai, wata nariel, wata tepieli, wata angelali, wata pirlalali, wata ngurulali, wata jenia, mina kantji parai, wata jenia, mina wokarala nganai,

39 Wata miriel, wata mikarali, wata pantjimanis poto kulnu pilkieli, ngaiyanina Godaia ngantjanandru puntibala nganai, nauja Christungu Jesungu nganai ngaianini Kaparani.

9

1 Jaura morlalu ngani jatai Christungu, ja wata jediae, ja ngakani ngara ngaialali ngakangu jela tinkari ngankai Jaola kulikirieli:

2 Ngato ngaurongauro pirna ngamalkai ja milingeru ketjaketjai ngarali ngakanali.

3 Ngangau ngato ngantjana warai, Christulu ngana muntali worarananto ngatatanis ngakanani, tana kamaneli ngakani nganai palkujeli.

4 Tana Israelitala nganai, tanangu kupa nganala parai, ja pirlala, ja Testamenta, ja jirijiribani jaura, ja ngamalkijiribana, ja talpadakani jaura,

5 Tanangu ngaperi worani parai, ja tanangandru Christus wokarai palkujeli, Nauja waroputua Goda nganai nunkangu jurakokana nganaiatimai ngurali. Amen.

6 Wata jeruja karari parai, Godaia jaura mudana warai. Ngangau wata pratjana, tana Israel ngujandru nganai, kantji Israelitala nganai.

7 Bakana wata jeruja, ngangau tana Abrahamani ngatamura nganai, tana pratjana kupa

nganai, a-ai, “Isaakangu jinkangu ngatamura nganala nganai.”

⁸ Jenia wondrai, wata palkuja kupa, wata tana Godaia kupa nganai, a-ai, windri talpadakani jauraia kupa ngatamura nganala nganai.

⁹ Ngangau talpadakani jaura naupini nganai: “Niunkangupini miljarani ngato tikala nganai, ja Sarahndru ngatani ngamalkala nganai.”

¹⁰ Wata windri nandru, a-ai, bakana Rebekkangu, nani kulnundru mandrantju nganana wonti, Isaak ngaiianini ngaperandru.

¹¹ Pudlana wata dankana wonti, ja wata ngumu kara madlentji kara ngankana wonti — ngangau Godaia jertapaterina kalkanani parananto: Wata ngankanandru, a-ai, karkani-etjandru —

¹² Nauja nankangu jatana wonti: “Neji ngatatanu wodatarana ngamala nganai.”

¹³ Worderu dakanala parai: “Ngato Jakob ngantjana wonti, ja Esaungu kalakalarina wonti.”

¹⁴ Mina ngaiani jatananto? Talkula pani Godangu nganai? A-ai.

¹⁵ Ngangau Nauja Mosingu jatai: “Ngani manju nganala nganai, nunkangu ngani manju nganai; ja ngato kalumiltjamiltjarila nganai, nunkangu ngani kalumiltjamiltjariai.”

¹⁶ Jeruja jenia wata kulnuja jertapaterinani, bakana wata kulnuja mindrinani parai, a-ai, Godaia kalumiltjamiltjarinani.

¹⁷ Ngangau Godaia jaura Pharaongu jatai: “Jendrania ngato jidna jiritjibana wonti, ngato jinkangundru ngurula ngakani

wondraterinanto, ja tanali tala ngakani mita martini kaukaubananto.”

¹⁸ Jeruja Nauja manju nganai nunkangu, nina Nulia ngantjai; ja ngurunguru ngankai nunkangu, nina Nulia ngantjai.

¹⁹ Jidni ngakangu jatala nganai kara: “Minandru Nulia morla dilpai? Warlenulu nunkani jertapaterina ngandrawalkananto?”

²⁰ Kanajai! Worana jidni nganai, jundru Godani tjakakani jaura jinkinanto? Malka malkangankinganietjani jatala nganai: “Minandru jundru ngana jeruka ngankana warai?”

²¹ Bulurungankanietjali wata ngurula ngamalkai bulurani, ngunku kulnundru koko kulno ngankala pirnalaia ja koko kulno wakalaia?

²² Worderu, Goda jertapaterinani nunkani tirieli ja nunkani ngurulali wondraterila, manju pirnali tiria koko mandranani, matja ngankingana kalalaia,

²³ Nunkanaia pirnalaia poto pirna kalumiltjari-naia kokuni wondraterila, tanana Nulia ngopera ngankingana wonti pirnalaia?

²⁴ Jeruja Nulia bakana ngaianina karkana wonti, wata windri Juda kanandru, a-ai, bakana kana kondru,

²⁵ Worderu Nauja bakana Hosea jaurali jatai: “Ngato tanana, tana wata kana wolara ngakani nganai, ngakani “kana wolara” dikala nganai, ja tanana, tana wata ngantjalu “ngantjalu.”

²⁶ Ja pantjila nganai, worderu nunkangupini pirini tanangu matja jatana: Wata ngakani kana wolara jura nganai, jerra tanali tepi Godaia ngatamura tala ngamalkai.”

²⁷ Jesaia Israelandru karkai: “Israel ngatamura wolara panto pirlala dirkalaia mita jeribaka nganananani, windri pinpila tepi pantjila nganai.”

²⁸ “Ngangau kalala ja daudauana pantjila nganai talkulaia, ja Kaparali ninapini daudauani ngankala nganai.”

²⁹ Ja worderu Jesaiali morla ngopera jatana wonti: “Kaparajeli Zebaoth ngaianingu wata nguja woraranani, ngaiani Sodom ja Gomorra jeribaka pantjinani.”

³⁰ Mina ngaiani jatananto? Kana kojeli, tana talkulani wata karipaterinala, talkula patanala, jenipara talkula morlalu ngundranandru.

³¹ Israel talkulaia jirijiribani jaurani karipaterinala, ja wata talkulaia jirijiribani jaurani wokaranala.

³² Minandru? Ngangau tanali nina wata morlalu ngundranandru, a-ai, jirijiribani jauraia ngankanandru wontina wonti; ngangau tana dakaterini mardani dakaterina wonti.

³³ Worderu dakanala parai: “Mai, ngato Zionangu dakaterini marda ja kintjakintjarinaia tal-dra kurai, ja warle nunkangu morlalu ngundrai wata nintali pantjila nganai.”

10

¹ Ngatata worajai! Ngakani ngaraia ngantjana ja ngakani ngatjina Godani Israelangu nganai, tana kulkani maninanto.

² Ngangau ngato tanangu tinkari ngankai, tanali Godaia manubakapirna ngamalkai, windri wata ngujamanali.

³ Ngangau tanali Godaia talkula bulu ngujamai, ja wontiai tanani talkula terkibala, jeruja tanali Godaia talkulani wata wodatarana ngamana warai.

⁴ Ngangau jirijiribani jauraia mudani Christus nganai talkulaia, warle morlalu ngundrai.

⁵ Ngangau Mosili jirijiribani jauraia talkulan-dru dakai: “Warle tanana ngankai, nau tanangu tepirila nganai.”

⁶ Morlalu ngundranaia talkula jeruja jatai: “Wata jirikangu ngarani jatau: Worana pari-wilpani tarala nganai?” Jenia wondrai Cliristus ngarilkala;

⁷ “Worana kara mikaraia ngarila nganai?” Jenia wondrai Christus narindru taralkala,

⁸ Mina nau jatai? “Jaura jinkangu manani ja jinkangu ngarani jinkangu karakara nganai.”

(Dakani jaura Andreas ditjini)

Naupini morlalu ngundranaia jaura nganai, ninaia ngaiani kaukaubai.

⁹ Ngangau jidni manali jinkanali Jesus Kapara dikanani, ja jinkangu ngarani morlalu ngundranani, Godali ninaia narindru jiritjibana wonti, jeruja jidni tepi pirna pantjila nganai.

¹⁰ Ngangau (ngaiani) ngarali morlalu ngundrai talkulaia, ja manali (ngaiani) dikai tepia.

¹¹ Ngangau jaura jatai: “Warle nunkangu morlalu ngundrai, nau wata nintali pantjila nganai”.

¹² Ngangau wata pilki ja pilki parai Juda kana ja Grieka kana; ngangau Naupini pratjanaia Kapara nganai, poto pirna warupotuja, tanali ninaia karkai ngatjinani.

¹³ Ngangau warle Kaparaia tala karkai ngatjinnani, nau tepi pirna pantjila nganai.

¹⁴ Worderu tana ngurunguru nganai ninaia karkananto ngatjinani, nunkangu, tanali wata morlalu ngundrai? Worderu tana ngurunguru nganai nunkangu morlalu ngundrananto, nunkangundru tanali wata ngarana warai? Worderu tana ngurunguru nganai ngarananto jaura jinkinietja panini?

¹⁵ Worderu tana ngurunguru nganai jaura jinkinanto, tana wata jinpanani? Worderu dakanala parai: “Worderu manju pirna tanani tidna nganai, tanali ngantjani jaura murlandru kaukaubai, tanali ngantjani jaura tepia potundru kaukaubai!”

¹⁶ Wata pratjana nunkangupini ngantjani jaurani pankina warai, ngangau Jesaias jatai: “Kaparajai, warle ngujangujara ngaianinani morlalu ngundrana warai?”

¹⁷ Jeruja morlalu ngundrana ngujangujaran-dru, ja ngujangujara Godaia jaurandru dunkai.

¹⁸ Ja ngani jatai: Tanali wata ngarana warai? Morlalu, mita warupotuni tanani ngaiala dunkana wonti, ja mitaia wondirajelu jaura tanani.

¹⁹ Ja ngani jatai: Israelali ninaia bulu ngujamana wonti? Ngopera Moses jatai: “Ngato jurana milkirina ngankala nganai kana wolara panini, ja kana wolara patipatini ngato jurana tiri ngankala nganai.

²⁰ Jesaias japa ngurujeli jatai: “Tanali ngana manka-mankana warai, tanali ngana wata won-

tina warai; ngani tanangu wondraterina wonti, tanali ngakangundru wata jakalkana wonti.”

²¹ Israelandru nau jatai: “Ditjiwirdi ngani mara ngutaterina warai kana wolaraia, tana delkiae ja tjakakai.”

11

¹ Ngani jeruja jatai: Godali nunkani kana wolara worani patana warai kara? A-ai, ngangau bakana ngani Israelitala nganai, Abrahamani ngatamurandru, Benjamini mardundru.

² Godali kana wolara nunkani wata worani patana warai, tanana Nulia ngopera ngujamana wonti. Jura ko nganai, mina Godaia jaura Eliangundru jatai? Worderu nau terkakana wonti Godani Israelangundru ja jatai:

³ Kaparajai, tanali Propheta jinkani nari ngankana warai, ja Altara jinkani tampuribana warai, ja ngani kulnulu ngamantiai, ja tanali ngana ngundrai nari ngankala!”

⁴ Mina nunkangu Godaia kalabani jaura jatai? “Ngato ngakangu kana 7,000 pinpana warai, tana pantja Baalangu wata kurana ngarina warai.”

⁵ Jeruja bakana karari miljarani pinpani manjuja kalkalkanandru nganai.

⁶ Jenia manjulandru ngananani, jeruja wata morla ngankanandru nganai, ngangau manjula mudaiati manjula nganala; jenia ngankananandru ngananani, jeruja wata morla manjulandru nganai, ngangau ngankana mudaiati ngankana nganala.

⁷ Worderu karari? Mina Israelali wontiae, jenia nulia wata patana warai, kalkalkanila nina

patana warai; tana pinpani ngara ngurunguru-rina warai;

⁸ Worderu dakanala parai: “Godali tanangu jaola muka pirna jinkina wonti, milki, tanali wata najinanto, ja talpa tanali wata nganananto karari ditjielu.”

⁹ Ja David jatai: “Tanani kurli tanangu billi nindria, ja nandrani mardaia, ja mintia, ja kalalaia pantjiatiniai!

¹⁰ Tanani milki butjuriatinimai, tanali wata najinanto, ja tanani kuldru turuterkaiatinimai milingeru.”

¹¹ Ngani jatai: Tana kara dakaterina warai tana purinanto? A-ai, tanani purinandru kana koni tepi pantjina wonti, tana tanangu karipaterina mararinanto.

¹² Tanani purina mitaia poto pirna ngananani, ja tanani tintana kana koja poto pirna; worderuntja morla, tana manamiri pantjinani!

¹³ Ngangau jurangu kana koni ngani jenia jatai: Ngangau ngani kana koja Apostel nganai, ngato ngakani ngamalkijiribani pirna ngankai,

¹⁴ Ngato kara karipaterinani mararibananto poto pirnaia tana palku ngakani nganai, ngato palpa tanangundru kulkananto.

¹⁵ Ngangau tanani worani mitalaia mandumandurilkana ngananani, jeruja tanani patani tepirina narindru nganala nganai.

¹⁶ Buka ngoperala kulikiri ngananani, jeruja bakana buka kati; ja kapara kulikiri ngananani, jeruja bakana ngunanguna.

¹⁷ Nulia ngunanguna palpa matja wokarib-anani, ja jidna, maninindri jampandru, tanangu

ngokana widmana, ja jidni ngandrani pantjina kaparaia ja maninindri gildia:

¹⁸ Jeruja wata jurakokateriau ngunanganani! Jidni jurakokaterinani, ngujamaau: Wata jundru kapara ngamalkai, a-ai, kaparali jidna.

¹⁹ Jidni jatala nganai: “Nulla ngunanguna wokaribana wonti, ngana tanangu ngokana widmananto.”

²⁰ Ngumu; morlalu ngundrana panindru Nulia tanana wokaribana wonti, jidni terkala wapaia morlalu ngundranandru; wata pirna ngundrateriau, a-ai, japali nganau!

²¹ Ngangau Godali ngunanguna ngoperala wata kulkanala, Nulia bakana jidna wata kulkati.

²² Najiamai Godaia ngumula ja tirila. Tirila tanangu, tana purina warai; ngumula jinkangu, jidni ngumulani wonki ngamanani, Nulia bakana jidna wokaribaiati.

²³ Ja tanapara, tana wata morlalu ngundrana panini wonki ngamanani, Nulia nakaldra ngokana widmala nganai; ngangau Goda ngurunguru nganai tanana nakaldra ngokana widmala.

²⁴ Ngangau Nulia jidna maninindri jampandru matja dukaranani, ja tula jeribaka maninindri ngumuni matja ngokana widmanani; worderuntja morla Nulia tanana, ngimanguna kantji ngananani, tanani maninindrini ngokana widmala nganai.

²⁵ Ngato wata ngantjai jura ko nganananto, ngatata worajai nunkangupini kurukuru jaurandru, jura kiri ngundraiati. Ngara ngurunguru

Israel palpani pantjinala, nunkanipini ditjielu, kana koja wolara warupoto wirinantulu.

²⁶ Ja jeruja Israel warupotujeli tepi pirna manila nganai, worderu dakanala parai: “Zionangundru Kulkanipirna wokarala nganai, ja Nulia Goda poto Jakobangundru teribalna nganai.

²⁷ Ja naupini Testamenta ngakani nganai tanangu, ngato madlentji tanani matja worarana warai.”

²⁸ Ngantjani jaurandru tana talpala nganai jurangundru; kalkalkanandru tana ngantjalu nganai ngaperi worandru.

²⁹ Ngangau Goda manjuja potundru ja karkanandru wata burkaljerila wapaia.

³⁰ Ngangau worderu jura warula wata pankina wonti Godangu, ja karari Nauja jurangu kalumiltjamiltjarina warai tanani pankina panindru;

³¹ Jeruja bakana karari tanapini delkina warai; ngangau kalumiltjamiltjarinandru, jurangu matja pantjina, bakana tanangu kalumiltjamiltjarina pantjinanto.

³² Ngangau Godali warupoto workamantrana wonti delkinaia, Nulia tanangu warupotuni kalumiltjamiltjarinanto.

(Dakani jaura Trinitatis ditji pirnani)

³³ Jakajai, worderu mikari Godaia Poto pirna ja milkila ja ngujamanala nganai! Worderu winpana panini kalala nunkani, ja wontina panini palto nunkani!

³⁴ Ngangau, warle Kaparaia ngundrana ngujamanu wonti kara? Worananau nunkani kurukurubanietja nganana wonti kara?

³⁵ Warle kara nunkangu ngopera minakulno jinkina wonti, nulu jenia ngadani nakaldra kalala maninanto?

³⁶ Ngangau nunkangundru ja nunkanali ja nunkanaia warupoto nganai. Nunkangu pirnala nganaiatimai ngurali. Amen.

12

(Dakani jaura G. D. 1 Fpiphanias)

¹ Jeruja ngato jurana kurukurubai, ngatata worajai, Godaia kalumiltjamiltjarinandru, jura palku jurani jinkiterinanto tepia ja kulikiria poto ngumu, nina Godali ngantjai; jenia jurani Godani wodatarana nganani tjurunto nganai.

² Ja wata nunkangupini mitalani jeribaka ngamanau, a-ai, karitjimalkaterianau tjuruja mararibanali, ngangau jura wontjananto, mina ngumulaia ja ngumu ngantjanaia ja manamirlilaia Godaia jertapaterina nganai.

³ Ngangau ngani morlalu jatai Godaia manjulandru, nina Nulia ngakangu matja jinkina, kulno ja kulnuni jurangundru, kulnujeli wata morla nunkangundru ngundrananto, windri mina talku nganai ngundrananto, worderu Godali nina ngurunguru ngankai, nau ngundrananto ngamalkaterila,

⁴ Ngangau worderu ngaiani palku kulnuni buru marapu ngamalkai, ja tana buru pratjana wata mangini kulno ngamalkai.

5 Jeruja ngaiani marapu Christungu palku kulno nganai ja kulnulu kulnulu pratjana palku buru pilki ja pilki nganai.

6 Ja ngaiani manjuja poto pilkipilki ngamalkai, tanali ngaianingu matja jinkina:

(Dakani jaura G. D. 2 Epiphanius)

7 Kulnujeli talpadakanani kara, nau morlalu ngundranani jeribaka nganananto; kulnujeli ngamalkijiribanani kara, nau talku ngamalkijiribananto; kulnujeli ngujangujara jinkinani kara, nulu nina jinkinanto milingeru;

8 Kulnujeli kurukurubanani kara, nulu kurukurubananto milingeru; kulnujeli poto jinkinani kara, nulu nina jinkinanto manju; kulnujeli kapara ngananani kara, nau manju nganananto; kulnujeli kalumiltjamiltjarinali jinkinani kara, nau murlali jinkinanto.

9 Ngantjana jeljuelju panini ngananimai. Madlentjani kalakalarianimai, ngumula ngantjanimai.

10 Ngatata mara ngantjamalianimai; kana ngurani pirna ngundranani woraworarijiribamalianimai.

11 Jiglerali ngankanani wata nguja ngananimai; jaolali wiriwirianau; miljaru talkuni mili ngamanau.

12 Kalkanani mankianimai; ketjaketjanani wonki ngananimai; ngurali ngatjianimai.

13 Kulikirila ngankingankijiribanau; tidnapalara manjumanju ngankanaau;

14 Ngurungutanau tana jurangu tirikaripateriai, ngurungutanau, ja wata dikidikibau.

¹⁵ Tanangu jela mankianau, tana mankiai, ja tanangu jela jindranau, tana jindrai.

¹⁶ Kulnukulnuni jeribaka ngundramalianimai; wata poto pirna ngundranimai, a-ai, wakali jela ngamanau.

(Dakani jaura G. D. 3 Fiphanias)

¹⁷ Wata munta kiri ngundraterianau, wata kulnuni madlentji ngankanau kalala madlentjandru. Jigieri ngananau talkulaia kanani warupotuni.

¹⁸ Jura wata ngandandarinani, muntali wontjanau murlali ngamala kanani warupotuni.

¹⁹ Wata muntali kalala jinkianau, jura kameli worajai, a-ai, tirini piri worani patanau, ngangau dakanala parai: “Kalala ngakani nganai, ngato kalala jinkila nganai, Kapara jatai.”

²⁰ Talpala jinkani mauali ngananani, nina jerto ngankau; nau tertieli ngananani, nina kaljura ngankau; jundru jenia ngankanani, jundru turupilla kampakamparala nganai nunkani mangatandrani.

²¹ Wata madlentjali jidna kalalu ngankananto, a-ai, muntali madlentji kalalu ngankau ngumu-jeli.

13

¹ Kana pratjana tanangu kaparani wodatarana ngamaiatianimai, tanali ngurula ngamalkai. Ngangau kapara pani nganai, tanali Godali wata kuranala; woderi kapara nganai, tanana Godali mapana kurana wonti.

² Jendrangundruja, worana kaparani delkiai, nau Godaia talkulani delkiai, ja tanali delkiniet-jali muntali kalala manila nganai.

³ Ngangau kaparali wata ngankana ngumuni japa jinkiai, a-ai, madlentjani. Jundru ngantjai kaparandru wata japali nganala, jeruja ngumu ngankamai, ja jundru jurakokani nunkangundru manila nganai.

⁴ Ngangau Godaia mili naupini nganai jinkangu ngumuja. Jundru madlentji ngankanani, japali nganamai; ngangau nulu mardakirra wata bakujeli mandrai. Ngangau naupini Godaia mili nganai, tirieli kalala jinkila nunkangu, nulu madlentji ngankai.

⁵ Jendrangundruja jidni wodatarana ngamananto, wata windri tirilandru, a-ai, bakana ngarala ngaialandru.

⁶ Jendrangundruja jura bakana kalala jinkiai, ngangau tanapiui kapara nganai Godandru, tanali jenipara mangini milingeru ngankai.

⁷ Jinkianau pratjanani, mina jura tanangu wilpanto nganai: Kalala nunkanipini, nunkangu kalala nganai; mardatandra nunkanipini, nunkangu mardatandra nganai; ja japa nun kanipini, nunkangu japa nganai; pirnala nunkanipini, nunkangu pirlala nganai.

(Dakani jaura G. D. 4 Epiphanias)

⁸ Wata jutjunto ngamanau kana kulnuni, windri jura ngantjamalinanto; ngangau warle kana nguru ngantjananj, jirijiribani jaurani pankinani.

9 Ngangau tanapini jaura pratjana: “Wata pinta wokaribamai, wata naria nandramai, wata kurieli maniamai, wata jedi jaura morlalu kuramai, wata milkirina najianimai,” ja mina jirijiribani jaura morla nganai, nunkangupini jaurani parai: “Ngurala jinkani ngantjamai, jidna munta jeribaka.”

10 Ngantjanali nguralani wata madlentji ngankai. Jeruja jirijiribani jauraia manamirla ngantjana nganai.

(Dakani jaura G. D. 1 Advent)

11 Ja ngangau ngaiani jenia miljaru ngujamai, ditji matja wokarana warai mukandru jiritjnant; ngangau karari kulkani ngaianini morla karakararina warai warulani, ngaiani woninala morlalu ngundrala,

12 Tinka ngampu mudana warai, ja ditji karakararina; jeruja ngaiani ngalpuruja ngankana dukaraterinanto, ja praitjaia ngankana widmaterinanto.

13 Ngaiani ngumu wirarinanto worderu ditjini; wata mirantjatieli tajina ja parawarani tapana, wata palakantji ja murumuru ngamana, wata jatamalina ja kalakalarikjiribamalina,

14 A-ai, Jesus Christus widmaterianau, ja wata palkuja manju ngamalkaterina milkirinaia ngankanau.

14

1 Waltowaltula morlalu ngundrani patanau, wata jatamalinaia ngundranandru.

² Kulnujeli morlalu ngundrai, nulu pratjana tajinanto, ja waltowaltujeli windri kanta tajai.

³ Warle tajai, nulu ninapini wata waka ngundraiatimai, nulu wata tajai; ja warle wata tajai, nulu nunkangupini wata kalala ngundraiatimai, nulu tajai; ngangau Godali nina patana warai.

⁴ Worana jidni nganai, jundru mili tulani kalala ngundrai? Kaparani nunkanani nau terkai kara puriai kara; Nulia nina kankana tarala nganai, ngangau Godali ngurunguru nganai nina kankana terkibala tarala.

⁵ Kulnujeli ditji kulno kalkalkai nguruni; kulnujeli ditji pratjana kalkalkai. Pratjana tanani ngundranani morlalu nganananto.

⁶ Warle ditji ngundrai, nulu nina Kaparani ngundraiatimai; ja warle ditji wata ngundrai, nulu nina wata ngundraiatimai, bakana Kaparani. Warle tajai, nulu Kaparani tajiatimai, ngangau nulu Goda jurakokai; ja warle wata tajai, nulu wata tajiatimai, bakana Kaparani, ja Goda jurakokai.

⁷ Ngangau wata kulno nunkangu munta tepiriai, ja wata kulno nunkangu munta paliai.

⁸ Ngangau ngaiani tepirinani, ngaiani Kaparani tepiriai: ja ngaiani palinani, ngaiani Kaparani paliai. Ngaiani tepirinani kara palinani kara, ngaiani Kaparaia nganai.

⁹ Ngangau jendrania Christus palina wonti ja jiritjina wonti, Nauja naria ja tepia Kapara nganananto.

¹⁰ Jidni, minandru jundru ngatatani jinkanani kalala ngundrai? Ja jidni kara, minandru jundru

ngatatanjinkanani waka ngundrai? Ngangau ngaianipratjana Christuni kalalaia pirini wokarala nganai.

¹¹ Ngangau dakanala parai: “Ngangau ngani tepi, Kapara morlalu kuranali jatai, ngakangu pantja pratjana pantjaterkana ngarinanto, ja tali pratjana Goda jurakokananto.”

¹² Jeruja pratjana ngaianingundru muntali kalabani jaura jinkinanto Godani.

¹³ Ngaianipratiwata kalala kuralkijiribamalinanto, a-ai, windri jenia ngundranau, jura ngatatanipratiwata dakaterini kara buljubuljurini kara kurananto.

¹⁴ Ngani milkila ja morlalu ngundrai Kapara Jesungu, panila munta murumuru nganai; windri nunkangu, nulu nina murumuru ngundrai, nunkangu murumuru nganai.

¹⁵ Jinkani tajinandru ngatata ngaurongauropantjinani, jeruja jidni wata morla ngantjananimirariai. Tajinali jinkanali nina wata teribamai, nunkangu bakana Christus palina wonti.

¹⁶ Jeruja tanali jurani poto ngumu wata ngirkibananto.

¹⁷ Ngangau Godaia milila wata tajina ja tapana nganai, a-ai, talkula ja murla ja mankina Jaola kulukirieki.

¹⁸ Ngangau worana jeruja Christuni mili nganai, nina Godali ngantjai, ja kanali nina talku ngundrai.

¹⁹ Jeruja ngaiani nunkangu mindrina karipaterinanto, mina murlaia nganai, ja mina kurukurubijiribamalinaia nganai.

20 Tajinandru Godaia ngankana wata wokaribaniai! Pratjana kulikiri nganai; ja madlentji nunkangupini kanani pantjiai, nulu dakaterinali tajiai.

21 Ngumu nganai, wata nganti tajina, ja wata waina tapana, ja jenia ngankana, nunkangundru ngatata dakateriai kara buljubuljuriai kara, nunkangu nau waltowalto nganai kara.

22 Jundru morlalu ngundrana ngamalkai; nina muntali ngamalkau Godangu! Murlali pirna naupini, nau wata kalala kurateriai nunkangu, mina nulu talku dikai.

23 Mangangankanietjali tajinani, nulu kalala matja ngamalkai, ngangau nulu jenia wata morlalu ngundranandru ngankai. Pratjana, mina wata morlalu ngundranandru dunkai, madlentji nganai.

15

1 Ngaiani ngurungurula wilpanto nganai waltowaltunietjaia waltowaltula mandrala, ja wata munta ngankingaterila.

2 Ngaiani pratjana nguralani murlali ngamananto ngumuja ja punkanaia.

3 Ngangau bakana Christus wata munta ngankingaterina wonti, a-ai, worderu dakanala parai: “Tanani dilpani, tanali jidna dilpai, ngakangu purina wonti.”

(Dakani jaura G. D. 2. Advent)

4 Ngangau pratjana, mina ngopera dakana wonti, jenia ngaianingu ngujangujaraia dakana

wonti, ngangau ngaiani jauraia manjulali ja ngankalkanali kalkanila patananto.

⁵ Manjulaia ja ngankalkanaia Godali jurangu jinkiatimai, jura kulnukulnuni ngundrananto Christungu Jesungu.

⁶ Jeruja jura manu kulnujeli ja mana kulnujeli jurakokananto Goda ja ngaiananaia Kaparaia Jesuni Christuni Ngaperi.

⁷ Jendrangundruja jura patamalianimai, worderu bakana Christulu jurana patana wonti Godaia pirnalaia.

⁸ Ja ngani jenia jatai: Jesus Christus karuwalilai ngamalkijiribanietja pantjina wonti Godaia morlalulandru, ngaperaia talpadakani jaura morlalu kurala.

⁹ Kana kojeli kalumiltjamiltjarinandru Goda jurakoka nanto, worderu dakanala parai: “Jendrangundruja ngato jidna jurakokala nganai kana koni, ja jinkani talandru ngato wima wonkala nganai.”

¹⁰ Ja nakaldra nauja jatai: “Mankianau jura kana ko, nunkani mili wolarani jela.”

¹¹ Ja nakaldra: “Jurakokanau Kapara, pratjana jura kana ko, ja jurakokanau ninaia, jura kana warupoto.”

¹² Ja nakaldra Jesaias jatai: “Nauja nganala nganai Isaiani kapara, Nauja terkakala nganai kana koni jirijiribala, nunkangupini kana ko kalkala nganai.”

¹³ Kaikanilaia Goda jurana manainiri ngankiatimai mankina pratjanali ja murla pratjanali morlalu ngundranali, jura milingeru morla poto

pirna pantjinanto kalkanilani ja jaola kulikiria ngurulani.

¹⁴ Ngato bakana muntali morlalu ngundrai jurangundru, ngakani ngatata worajai, jura mutna ngumula manamiri nganai, ja manamiri nganai ngujangujamanali, ja ngurunguru kurukurubijiribamalila.

¹⁵ Ngato manubakujeli jurangu palpa dakana warai, ngatata worajai, jura mangatandra wilparinanto, manjulandru nina Godali ngakangu jinkina wonti:

¹⁶ Ngani Jesuni Christuni ngamalkijiribani-
etja nganananto kana koni, ngangau ngani Godaia ngantjani jauraia Priestaria ngankana ngangananto, kana ko wolara poto ngumu pantjinanto kulikiri Jaola kulikirieli.

¹⁷ Ngani jurakokateriai Christungu Jesungu Godaia mili nganala.

¹⁸ Ngangau ngato wata wontjala nganai kaukaubala, mina Christulu ngakangundru wata ngankana wonti, kana koja pankinaia, jaurali ja nganganali,

¹⁹ Malkaia ja pirnalaia ngurulali, ja Godaia Jao-
laia ngurulali; jeruja ngato Jerusalemingundru wonina karitjina wonti Illyriajelu, ja Christuni ngantjani jaura kaukaubana wonti.

²⁰ Ja ngato pirna ngundrai ngantjani jaura wata jerra kaukaubala, woderi Christus matja kaukaubana, ngangau ngato wata marda kapara tulani wotinanto.

²¹ Worderu dakanala parai: “Tanangu,
nunkangundru wata kaukaubana, tanali najila

nganai; ja tanali wata ngarana, tanali ngujamala nganai.”

²² Jendrangundruja ngani bakana ngandandarina warai jurangu wokarala.

²³ Ngato wata morla piri ngamalkai tanangupini mitani, windri pirna ngantjai jurangu wokarala kilpwoldra marapundru,

²⁴ Ngani Spaniaia palkanani, ngani jurangu wokarala nganai; ngangau ngato ngundrai, ngani palkinganani, jurana, najila, ja jura ngana jelaniwa ngankingankijiribananto, ngani ngopera jurangunto murlali ngankijiribamalina warai.

²⁵ Karari ngani Jerusalemia palkai kana kulinuria ngamalkijiribanandru.

²⁶ Ngangau Macedonialali ja Achajalali ngantjana warai marda tandra kampala wangiwangia, tana Jerusalem kulikirilani jela.

²⁷ Tanali jenia mankinali ngankana warai, ja tana tanangu wilpanto nganai; ngangau kana kojeli tanani Jaolaia poto maninani, jeruja tana tanangu wilpanto nganai, mitaia potujeli tanangu marangokala.

²⁸ Ngato ninapini matja mudana, ja ninapini tandra tanangu matja morlalu kurana, ngadani ngani jurangu palkingala nganai Spaniaia.

²⁹ Ngani milkila, ngani jurangu wokaranani, ngani Christuni ngantjani jauraia poto manamirieli wokarala nganai.

³⁰ Ngato jurana kurukurubai, ngatata worajai, ngaianani Kapara Jesungu Christungundru ja Jaolaia ngantjanandru, jura ngakangu jela ngakangundru Godani parparali ngatjinanto,

³¹ Nulia ngana kulkananto delkinietjandru Judaiani, ja kana kulikirieli Jerusalemingu ngakani ngamalkijiribani ngumu patananto;

³² Ngani mankinali jurangu wokarananto Godaia jertapaterinali, ja ngani jurangu jela ngara ngamananto.

³³ Murlaia Goda jurangu pratjanani nganaiati-mai. Amen.

16

¹ Ngato jurangu Phobe kaku ngaianini kurai, nani mili nganai Kenchrea mili wolarani,

² Jura nana Kaparani patananto kana ku likiri jeribaka, ja nankangu marangokananto minakulnuni nandru jurana karkai, ngangau nandru marapuni marangokana warai, ja bakana ngakangu.

³ Mandurini jaura jinkianau Priscillangu ja Aquilangu, jelangankanietjani ngakanani Christungu Jesungu.

⁴ Pudla ngakani mungarandru jerkala jinkina wonti; pudlana wata windri ngato jurakokai, ai, bakana kana koja mili wolara,

⁵ Ja mili wolarani pudlani pungani. Mandurini jaura jinkianau Epainetungu ngantjaluni ngakanani, naupini Asiaia pgoperala nganai Christungu.

⁶ Mandurini jaura jinkianau Mariangu, ngangau nani jigleri nganana wonti ngaianingu.

⁷ Mandurini jaura jinkianau Andronikungu ja Juniangu, kamanelini ngakanani ja jeladupdupuetjani ngakanani, pudlana Apostel

worali pirna ngundrai, ja ngakangu ngopera Christungu nganana wonti.

⁸ Mandurini jaura jinkianau Ambliangu nganjalu ni ngakanani Kaparani.

⁹ Mandurini jaura jinkianau Urbanungu, ngaianini jelangankanietjani Christungn, ja Stachingu ngantjaluni ngakanani.

¹⁰ Mandurini jaura jinkianau Apellingu, nau Christungu ngurunguru. Mandurini jaura jinkianau tanangu, tana Aristobuluni milindru nganai.

¹¹ Mandurini jaura jinkianau Herodiongu kamanelini ngakanani. Mandurini jaura jinkianau tanangu, tana Narcissuni milindru nganai, tana Kaparani nganai.

¹² Mandurini jaura jinkianau Tryphänangu ja Tryphosangu, pudlali Kaparani ngankana wonti. Mandurini jaura jinkianau Persisingu ngantjaluni, nandru pirna ngankana wonti Kaparani.

¹³ Mandurini jaura jinkianau Ruphunganu, nina Kaparali kalkalkanala, ja ngandrini nunkanani ja ngakanani.

¹⁴ Mandurini jaura jinkianau Asy whole sentence cut off

¹⁵ Mandurini jaura jinkianau Philologungu ja Juliangu, Nereungu ja nunkani kakuni, ja Olimpangu, ja kanani kulikirini pratjanani tanangunto.

¹⁶ Mandurini jaura jinkimalianimai manatapana kulikirieli. Christuni mili wolarali jurangu pratjanani mandurini jaura jinkiai.

¹⁷ Ngato jurana kurukurubala wapaia, ngatata ngantjalu, jura tanana najañajibananto, tanali tjelapalkana ja kintjakintjarina ngankingai ngujangujarani, ninaia jura kirina warai, ja tanangundru puntianau.

¹⁸ Ngangau jenipara kana wata Kaparani ngajanani Jesungu Christungu wodatarana ngamai, a-ai, tanani mandrani; ja tanani jaura murlali ja ngumujeli tanali ngara madlentji pani karkarkai.

¹⁹ Ngangau jurani pankini pratjanali ngujamai, jeruja ngani jurangundru mankiai. Ngato nganjai, jura kiri nganananto ngumuni ja patipati madlentani.

²⁰ Murlaia Godali Satan jurangu tidnani nankala nganai wolja. Kaparaia ngaiananaia Jesuni Christuni manjula jurangunto nganaiatimai!

²¹ Jurangu mandurini jaura jinkiae Timotheus, ngakani jelangankanietjali, ja Lucius ja Jason ja Sosipater ngakani kamanelieli.

²² Ngato Tertius, ngato ninapini dakani jaura matja dakana, jurangu Kaparani mandurini jaura jinkiae.

²³ Jurangu mandurini jaura jinkiae Gajus, ngakani ja mili wolarai ngamalkanietjali. Jurangu mandurini jaura jinkiae Erastus nguraia ngamalkijiribantjetjali ja Quartus ngatatajeli.

²⁴ Kaparaia ngaiananaia Jesuni Christuni manjula jurangu pratjanani nganaiatimai. Amen.

²⁵ Nunkangu, Nauja ngurunguru nganai jurana ngurunguru ngankala, worderu ngakani ngantjani jaura ja Jesuni Christuni ngujangujara jatai,

kurukuru jauraia kaukaubanandru, naupini mil-jaru nguralini kurukuru nganana wonti,

²⁶ Ja karari kaukaubana warai Prophetaia jaulari, Goda nguralia jirijiribanandm morlalu ngundranaia pankina terkibala, kanani warupotuni tinkari pantjina warai;

²⁷ Nunkangupini Goda; Nauja kulnulu kiri nganai, Jesungu Christungundru pirnala nganatiimai ngurali. Amen.

TESTAMENTA MARRA
The New Testament in the Dieri language of
Australia

Public Domain

Language: Dieri

Translation by: J. G. REUTHER, C. STREHLOW, jaura jinkmietja wulana

2019-08-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 22 Nov 2019

1f85323a-0a8c-532b-9b6b-c58fa14656ec